

LJETO U KNJIŽNICI 2024.: POTICANJE KOGNITIVNOG, SOCIOEMOCIONALNOG I TJELESNOG RAZVOJA DJECE

BROJ
BIBLIOGRAFSKE
JEDINICE

515

Jelena Jurić Palčok
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
jelenaj@gskos.hr

Svake godine, tijekom ljetnih mjeseci, dvorište Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek postaje mjesto sklapanja novih prijateljstava i razmjene iskustava između korisnika. Ljetni su praznici započeli radionicama koje su za cilj imale potaknuti kognitivni, socioemocionalni i tjelesni razvoj djece. Program pod nazivom "Ljeto u knjižnici" provodio se tijekom srpnja i kolovoza, a ove su godine bili uključeni i korisnici stariji od tri godine, za koje su priređene četiri pričaonice s kreativnim i sportskim radionicama. Za djecu stariju od šest godina provodilo se šest kreativnih radionica na kojima su se izrađivale narukvice prijateljstva, voćne lepeze, cvjetne mandale i mirisne slike. Zbog velikog interesa za crtanje 3D olovkama, djeci su ponuđene dvije radionice na kojima su se izrađivale svjetleće ribe i bića s morskog dna.

Na pričaonicama su se čitale višestruko nagrađivana slikovnica Riba duginih boja autora Marcusa Pfistera; Mara i sport autora Alexis Cabrere; Igre bogova Vitomira Spasovića te Plesna haljina žutog maslačka Sunčane Škrinjarić. Čitanjem naglas u djece se poticao razvoj govora, pamćenja, mišljenja, koncentracije i mašte, a priče su bile povod za kreativno stvaralaštvo, razvoj fine motorike, igru i sportske aktivnosti. Tijekom čitanja priče djeca su bila aktivni sudionici te ih se kroz razgovor navodilo na povezivanje slike i teksta, promišljanje o pročitanom i na zaključivanje.

Slika 1. Pričaonica za djecu stariju od 3 godine

Pričama se djecu podučavalo empatiji, međusobnom razumijevanju, zdravim životnim navikama, a na pričaonicama se gradio odnos povjerenja između knjižničara i djece i roditelja. Na svakoj su se pričaonici izlagale slikovnice i nove knjige s područja popularne znanosti kojima se djecu poticalo na čitanje i posudbu. Tako je prostor Knjižnice postao mjesto na kojem djeca i roditelji razgovaraju o pročitanom te uz knjižničare preporučuju jedni drugima dobre knjige stvarajući u djece pozitivan odnos prema knjizi i čitanju.

U zadnje se vrijeme bilježi sve veći porast djece koja pred polazak u školu pokazuju govorne poteškoće i nedovoljno razvijenu finu motoriku pa se stoga, osim poticanja razvoja govora, na našim pričaonicama, kroz popratne kreativne aktivnosti, provode radnje koje zahtijevaju izvođenje sitnih i preciznih pokreta. Rezanje škarama, crtanje, lijepljenje, oblikovanje, nizanje predmeta, sve to doprinosi razvoju fine motorike i vizualne percepcije, koje su važne za kasnije usvajanje vještine pisanja.

Slika 2. Roditelji čitaju djeci nakon pričaonice i kreativna radionica

Sjedilački način života, upotreba tehnologije, sve rašireniji problem prekomjerne tjelesne težine djece, razlozi su zbog kojih smo odlučili djecu uključiti u sportske aktivnosti i priče o sportu i olimpijskim igrama, kojima se podizala svijesti o važnosti bavljenja tjelesnom aktivnošću i stjecanju zdravih životnih navika, koje će djeca prakticirati kasnije u životu. Radionice su uključivale vježbe za vrat, ruke i rameni pojas, trup i ruke te noge i zdjelični pojas. Djeca su izvodila određene zadatke kroz poligon s preprekama: sunožno skakanje u obruč, preskakanje prepreka, provlačenje kroz tunel, zaobilazeњe prepreka, hodanje po krivudavoj liniji, hvatanje predmeta u ležećem položaju i prebacivanje istih u obruč. Na radionicama su se djeca natjecala u kuglanju i potezanju konopa i igrala su igru u kojoj su određenim redoslijedom morala stati na kombinaciju otiska dlana i stopala. S obzirom na to da je na radionicama bila mješovita skupina djece,

prilikom izvođenja zadataka starija su se djeca učila pomagati mlađima, a zajedno su se kroz igru i zabavu učili timskom radu i nošenju s pobjedom i porazom.

Slika 3. Jelena Jurić Palčok i Melita Nađ provode sportske radionice

Korisnici stariji od šest godina razvijali su praktične vještine izrađujući narukvice prijateljstva od konca. Vezanjem dvostrukih čvorova koji tvore nizove u četiri različite boje, uz malo truda i upornosti, polaznici su izradili šarene narukvice koje su s veseljem zavezali oko ruke, a neki su svoje rukotvorine odlučili pokloniti svojim najboljim prijateljima. Većina je djece pokazala dodatan interes za učenje pletenja pletenice te su tom tehnikom izradili još pokoju narukvicu. Na kreativnoj radionici izrade voćnih lepeza od starih kalendara i papira u boji tehnikom rezanja, presavijanja i lijepljena djeca su pokazala dosljednost i ustrajnost, a trud se u konačnici isplatio, jer su se razveselili svojim prekrasno izrađenim lepezama, koje su im omogućile rashlađivanje na visokim temperaturama. Na radionici izrade bića s morskog dna i svjetlećih riba korisnici su uvježbavali preciznost i grafomotoričke sposobnosti, dok su na završnoj radionici od bilja izrađivala mirisne slike razvijajući kreativnost i olfaktorni osjet.

Provedene radionice pokazale potrebu djece i roditelja za ovakvim aktivnostima, kojima se stvara pozitivna slika Knjižnice kao ugodnog mjesta okupljanja, učenja i razmjene iskustava između članova zajednice. U ranom razdoblju života, djeci treba osigurati poticajno okruženje u kojem će im se dati prostora za iskustveno učenje i spoznavanje svijeta svim osjetilima. Također, potrebno im je omogućiti što više interakcije "licem u lice" kako bi razvijali socijalne vještine i učili se timskom radu. Na našem se Odjelu djecu poticalo na stvaralaštvo, razvoj fine motorike, osamostaljivanje i na stvaranje pozitivne slike o sebi. Čitanjem se na obiteljskim pričaonicama razvijala emocionalna privrženost i gradili su se partnerski odnosi

knjižničara i roditelja, koji doprinose socioemocionalnom zdravlju djece. Tjelesnom aktivnošću jačalo se fizičko zdravlje djece i podizala svijest o stjecanju zdravih životnih navika koje su trajni ulog u zdravlje djece.

Slika 4. Kreativne radionice izrade lepeza i mirisnih slika za djecu stariju od 6 godina